

Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság

A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása 2015. augusztus

A központi költségvetés finanszírozása

A. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága augusztus végéig 1140,6 milliárd forinttal **növekedett**, amit három – egymást részben ellensúlyozó - tényező eredményezett. **Az első tényező** a kedvező piaci helyzetben megvalósított nettó forint kibocsátás – beleértve a lakosságnak közvetlenül értékesített állampapírokat – 1077,4 milliárd forint értékben, ami főként a költségvetés éves hiányát és részben a deviza lejáratokat finanszírozza. **A második tényező** a deviza keresztárfolyamok jelentős változása, ami az állam partnerkockázatát csökkentő mark-to-market betét állományokat növelte 404,3 milliárd forint összegben. **A harmadik – előbbiekkal ellentétes hatású-tényező** a nettó deviza lejárat 336,6 milliárd forint értékben. A devizaárfolyam augusztusi szintje csak kismértékben hatott az adósságállomány forintértékének alakulására.

Az előzetes adatok szerint augusztus végén a központi költségvetés forint- és devizaadóssága az alábbi táblázat szerint alakult:

(mrd Ft)	2014		2015		Változás	
	záró	%	augusztus	%	mrd Ft	%
Forint	14 612,0	61,2%	15 689,5	62,7%	1 077,4	7,4%
Hitel	623,3	2,6%	703,2	2,8%	79,9	12,8%
Államkötvény	9 989,0	41,8%	10 502,1	42,0%	513,1	5,1%
Lakossági állampapír	2 411,1	10,1%	3 105,2	12,4%	694,1	28,8%
Díszkont kincstárjegy	1 588,6	6,7%	1 379,0	5,5%	-209,6	-13,2%
Deviza	8 957,9	37,5%	8 616,7	34,4%	-341,2	-3,8%
Összesen	23 569,9	98,7%	24 306,2	97,1%	736,3	3,1%
Egyéb kötelezettségek	311,2	1,3%	715,4	2,9%	404,3	129,9%
Mindösszesen	23 881,1	100,0%	25 021,7	100,0%	1 140,6	4,8%

A költségvetés forintadóssága augusztus végéig 1077,4 milliárd forinttal nőtt és 15689,5 milliárd forintot ért el.

A **forinthitelek állománya** a vizsgált időszakban egyrészt a 194,7 milliárd forint értékű nemzetközi fejlesztési intézetektől projekt finanszírozási célú hitellehívás, másrészt 22,3 milliárd forint értékű MÁV-tól történő és 52,3 milliárd forint értékű BKV-tól történő forinthitel átvállalás következtében nőtt, a 189,5 milliárd forint törlesztés

következtében csökkent, így összességében 79,9 milliárd forinttal növekedett. A központi költségvetés forinthitel állománya augusztus végén 700,2 milliárd forint értékű külföldi hitelező felé és 3,0 milliárd forint belföldi hitelező felé fennálló hiteltartozásból állt.

Az összes adósság 59,9%-át kitevő, **forintban kibocsátott állampapírok** állománya 997,6 milliárd forinttal, 14986,3 milliárd forintra nőtt augusztus végéig. Mindez a piaci államkötvények állományának 514,8 milliárd forintos és a lakossági állampapírok 694,1 milliárd forintos növekedésének, valamint a diszkont kincstárjegyek állományának 209,6 milliárd forintos csökkenésének a következménye. A nem piaci államkötvények állománya 1,7 milliárd forint törlesztés következtében csökkent.

A lakossági állampapírokon belül a kamatozó kincstárjegyek állománya a vizsgált időszakban 413,8 milliárd forinttal nőtt, az augusztus végi állomány 1502,8 milliárd forint volt. A féléves kincstárjegy állománya 7,2 milliárd forintos növekedés következtében 36,0 milliárd forintra emelkedett augusztus végére. Az 1 és 2 éves *Kincstári Takarékjegyek*, valamint az *1 éves Kincstári Takarékjegy Plusz* együttes állománya összesen 31,4 milliárd forinttal 386,5 milliárd forintra nőtt a vizsgált időszakban. A lakossági ügyfelek által vásárolható *Prémium Magyar Államkötvény* és a *Bónusz Magyar Államkötvény* együttes állománya 2015. augusztus végén 236,7 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 1164,6 milliárd forintot tett ki. A 2013 decemberétől értékesített Babakötvényből augusztus végéig 4,9 milliárd forint értékben került sor értékesítésre, így a Babakötvény állománya elérte a 15,2 milliárd forintot. Augusztus végén a lakossági állampapírok állománya 3105,2 milliárd forintot tett ki, ami 694,1 milliárd forint növekedést jelent 2014. december vége óta.

A külföldi befektetők állampapír-állománya augusztusban 138,9 milliárd forinttal csökkent. A hó végi 4181,0 milliárd forintos állampapír-állomány 692,2 milliárd forinttal volt alacsonyabb a 2014. december végi állománynál. A külföldi állomány 1,0%-a, 41,7 milliárd forint diszkontkincstárjegy, 99,0%-a, 4139,3 milliárd forint államkötvény. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje augusztus végén 5,11 év volt.

A központi költségvetés devizaadóssága augusztus végéig 341,2 milliárd forinttal 8616,7 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság belföldi devizakötvény kibocsátás következtében 147,8 milliárd forinttal, MÁV-tól történő devizahitel átvállalás következtében 1,1 milliárd forinttal nőtt, a devizaadósság törlesztése ugyanakkor 485,5 milliárd forintot tett ki az időszak során. A devizaadósság az árfolyamváltozás következtében 4,6 milliárd forinttal csökkent és bruttó módon számítva a teljes adósság 34,4%-át tette ki augusztus végén.

A teljes adósság 26,2%-át kitevő **devizakötvények** esetében figyelembe véve a belföldi Prémium Euró Magyar Államkötvény és a Letelepedési kötvény 147,8 milliárd forint értékű értékesítését, a 387,0 milliárd forint értékű devizakötvény törlesztést és a 8,9 milliárd forintos árfolyamnyereséget, a devizakötvény adósság 6545,4 milliárd forintot tett ki augusztus végén, amely 2014. év végéhez képest 248,2 milliárd forint csökkenést jelent.

A **közvetlen külföldi és belföldi devizahitelek** – amelyek a nemzetközi szervezetektől, illetve külföldi bankoktól felvett, továbbá az átvállalt hitelek állományából adódnak össze – a teljes adósság 8,3 %-át tették ki augusztus végén. A vizsgált időszak alatt e külföldi és belföldi hitelek együttes állománya 1,1 milliárd forint MÁV-tól történő devizahitel átvállalás, 98,5 milliárd forint törlesztés és 4,4 milliárd forint árfolyamveszteség következtében 93,0 milliárd forinttal csökkent és 2071,4 milliárd forintot tett ki a hónap végén.

A deviza államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swapműveleteket köt. A nemzetközi piaci szokványok alapján a swap műveletek miatt fennálló partnerkockázatok csökkentése érdekében a felek a swapok nettó értékének megfelelő fedezetet (betétet) helyeznek el egymásnál, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre került fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az ezen jogcímen elhelyezésre kerülő betét azt mutatja, hogy a nem euróban kibocsátott devizakötvények értéke mennyivel növekedett volna az államadósságon belül az euró kötvényekhez képest, ha nem lett volna átváltva arra. A nem euró devizakötvények és az azokra kötött swapok lejáratakor a swapon elért megtakarítást az állam realizálja, mivel a törlesztés az adósság euró értékének megfelelően alakul. Ezt követően az MtM betétnek a lejárt swapra eső részét az állam visszafizeti a partnernek, annak állománya lecsökken a megtakarítás nagyságával. (A februári dollárkötvény lejárat hatására 39,7 milliárd forinttal csökkent az MtM állomány.) Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD, illetve a CHF) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többlet adósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. 2015. első nyolc hónapjában az egyéb kötelezettségek állománya 404,3 milliárd forinttal nőtt és augusztus végén 715,4 milliárd forintot tett ki.

B. Kamatok, hozamok alakulása

B/1. Elsődleges piac

A *diszkontkincstárjegyek augusztusi aukcióin* a havi átlagos fedezettség az előző havi 1,7-ről 2,8-re emelkedett. A *kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 3,3-ről 2,7-re mérséklődött.

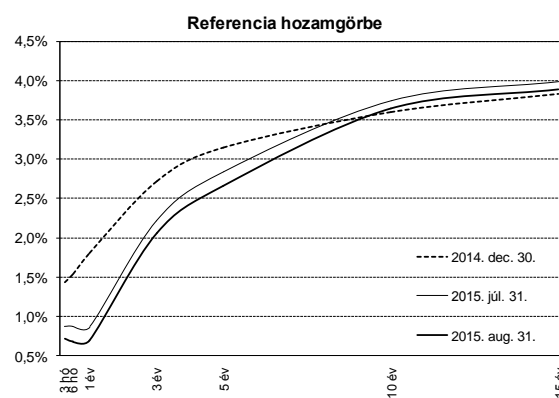
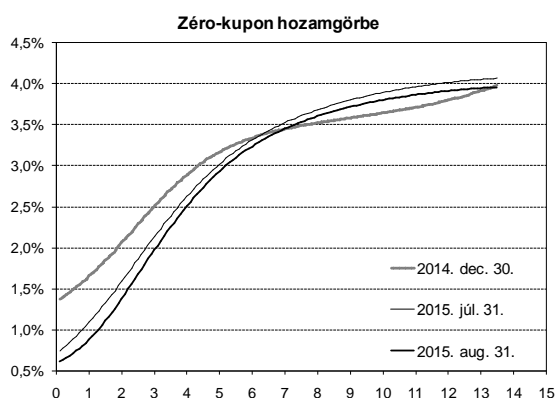
A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó augusztusi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz viszonyítva 20 bázisponttal csökkent, és 0,75%-ot tett ki. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó augusztusi aukcióján a kialakult átlaghozam 0,72% lett, amely 23 bázisponttal alacsonyabb a júliusi értéknél.

A *3 éves kötvényaukción* a hozam 2,15%-ot ért el az utolsó augusztusi aukción, ami 11 bázisponttal meghaladja az utolsó júliusi aukción kialakult átlaghozamot. Az *5 éves kötvény* utolsó augusztusi aukcióján az átlaghozam 2,59%-ot ért el, ami 4 bázisponttal alacsonyabb az utolsó júliusi aukción kialakulthoz képest, a *10 éves kötvény* utolsó augusztusi aukcióján kialakult 3,46%-os átlaghozama megegyezik az utolsó júliusi aukción kialakult átlaghozammal.

B/2. Másodlagos piac

A másodlagos piacon az időszak egészét tekintve a 3, 6 és 12 hónapos, valamint a 3 és 5 éves lejáraton 16-20 bázisponttal, a 10 és 15 éves lejáraton 9-10 bázisponttal mérséklődött a referenciahozam. A jegybank Monetáris Tanácsa augusztusban a 1,35%-os szinten tartotta a jegybanki alapkamatot.

Az éven belüli hozamoknál a 3 hónapos hozam 16 bázisponttal 0,72%-ra, a 6 hónapos hozam 20 bázisponttal 0,68%-ra, a 12 hónapos hozam 17 bázisponttal 0,70%-ra mérséklődött. Az éven túli hozamoknál a 3 éves hozam 16 bázisponttal 2,06%-ra emelkedett, az 5 éves hozam 18 bázisponttal 2,66%-ra, a 10 éves hozam 10 bázisponttal 3,64%-ra, a 15 éves hozam 9 bázisponttal 3,89%-ra csökkent.

A referencia hozamok alakulása

Futamidő	Előző év vége 2014. dec. 30.	Előző hónap vége 2015. júl. 31.	Legutolsó adat 2015. aug. 31.	Változás az előző hónap vége óta bázispont
3 hónap	1,43	0,88	0,72	-16
6 hónap	1,54	0,88	0,68	-20
12 hónap	1,80	0,87	0,70	-17
3 év	2,72	2,22	2,06	-16
5 év	3,15	2,84	2,66	-18
10 év	3,60	3,74	3,64	-10
15 év	3,83	3,98	3,89	-9

Budapest, 2015. szeptember 8.